Tanıtım / Review

TÜRKİYE'DE SÜRELİ ÇOCUK YAYINLARI

Melike ERDİL
Öğr. Gör. Dr, Gebze Teknik Üniversitesi Türkçe Hazırlık Bölümü, merdil@gtu.edu.tr, ORCID: 0000-0001-8146-2183

Erdil, Melike. "Türkiye'de Süreli Çocuk Yayınları". idil, 122 (2026/1): s. 133–139. doi: 10.7816/idil-15-122-11

ÖZ

Bu çalışmada, Türk edebiyatı öğretmeni İsmet Kür'ün Türkiye'de Süreli Çocuk Yayınları başlıklı kitabının tanıtımı amaçlanmaktadır. Kitapta, 28 süreli çocuk dergisinin kronolojik sıralaması ve bu dergilerin içerikleri yer almaktadır. Yazar, Türkiye'de yayımlanmış ve yayımlanmakta olan çocuk dergilerini ardı ardına okuyanların son 119 yıl süresince toplumun çocuğa bakış açısının, çocuğu ele alış biçiminin geçirdiği evreleri incelemeyi ve vardığı yeri görme imkânı sağladığını belirtmiştir. Yazara göre 200 çocuk dergisi yer almakta ancak bu dergilerin oldukça eski ve yıpranmış olması hasebiyle yalnızca 1869-1927 yılları arasında yayımlanan 28 dergiyi inceleyebilmiştir. Yazarın incelediği dergilere dair değinmek istediği 3 konu bulunmaktadır. Bunlardan ilki, 1869-1928 yılları arasında yayımlanan çocuk dergilerinin üzerinde durulmaya değer ortak yönlerinin bulunmasıdır. İkincisi, dönemin toplumsal, kültürel ve politik yaşamının, çocuk dergilerine yansımasıdır. Üçüncüsü ise dilde sadeleşme devinimleri ve o günkü dilin bugüne varamayan birkaç özelliğidir. Bu incelemenin sonucunda yazar, çocuk dergilerinin, kültür hazinesi ve kültür varlığının bir göstergesi olması bakımından oldukça önemli olduğunu ve bu kültür hazinesini ileriki kuşaklara aktarmanın bir görev niteliği taşıdığını belirtmiştir. Bu kitap incelemesiyle eski süreli çocuk dergilerinin günümüzdeki çocuk dergilerinden farklı bir içerikte hazırlandığı söylenebilir. Süreli çocuk dergileri, yalnızca çocuklara eğitici uygulamalar sunmaktan ibaret değildir, yayımlandığı dönemin koşulları hakkında da bilgi vermektedir. Dolayısıyla her dergi, kendi döneminin koşullarına göre değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk edebiyatı, çocuk dergileri, Türkiye'de süreli çocuk yayınları, İsmet Kür

Makale Bilgisi:
Geliş: 02 Aralık 2025 *Düzeltme: 10 Ocak 2025* *Kabul: 21 Ocak 2026*

© 2026 idil. Bu makale Creative Commons Attribution (CC BY-NC-ND) 4.0 lisansı ile yayımlanmaktadır.

Giriş

Çocuk edebiyatı, erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır (Demir, 2019:1012).

Pek çok yazar ve şair çocuk edebiyatı alanında eserler vermiş ve Türkiye'de çocuk edebiyatının gelişmesine katkıda bulunmuştur. Kemalettin Tuğcu, Gülten Dayıoğlu, Câhit Uçuk, Gökhan Akçiçek, Gülçin Alpöge, Talip Apaydın, Abbas Çılga, Veysel Çolak, Fatih Erdoğan, Can Göknil, Üzeyir Gündüz, Burhan Güler, Ünver Oral, Hüseyin Emin Öztürk, Mustafa Ruhi Şirin, Serpil Ural, Yalvaç Ural, İsmail Uyaroğlu, Cahit Zarifoğlu, Behiç Ak, Selim Ak, Rıfat Ilgaz, Ayla Kutlu, Niyazi Birinci, Mevlâna İdris ilk akla gelen isimlerdendir (Koçer, 2017, s. 254).

Süreli çocuk dergileri üzerine yapılan çalışmalar incelendiğinde 1963 yılında Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kurulan TÜBİTAK'ın kendi bünyesinde yayımladığı TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisi (Ekizce, 2023; Ilıkkan, 2023; Yılmaz, 2023a; Bağlayici, 2024) üzerine çalışmaların yoğunluk kazandığı dikkat çekmektedir.

Bunun yanı sıra 1920 yılında Türkiye Yeşilay Cemiyeti tarafından kurulan Yeşilay'ın kendi bünyesinde yayımladığı Yeşilay Mavi Kırlangıç Çocuk Dergisinde yer alan öykülerin metin dil bilimi açısından incelendiği (Akın, 2023) ve değerler eğitimi açısından araştırıldığı (Yılmaz, 2023b) çalışmalar mevcuttur.

T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde yayımlanan Diyanet Çocuk Dergisinde yer alan edebi metinlerin, somut olmayan kültürel miras ögeleri açısından incelendiği (Ünsal, 2023), peygamber kıssalarının çocukların dini eğitimi bakımından değerlendirildiği (Peksöz Eray, 2024) ve değerler eğitimi açısından incelendiği (Doğangün, 2025) araştırmalar yürütülmüştür.

1964 yılında kurulan ve Türkiye'nin resmî yayın organı olan TRT'nin kendi bünyesinde yayımladığı TRT Çocuk Dergisinde, erkeklik temsilinin incelendiği (Aydın Çört, 2025) çalışmaların yapıldığı saptanmıştır.

Ayrıca kamu kurum ve kuruluşları bünyesinde yayımlanan süreli çocuk dergilerinin dışında eski süreli çocuk dergilerinden biri olan Elele kadın dergisinin çocuk okurları için yayımladığı aylık eki Çitlembik Çocuk Dergisinin, biçimsel ve yapısal özelliklerinin incelendiği (Kuzu, 2023) araştırmalar yürütülmüştür.

Bu çalışmada, İsmet Kür'ün 1991 yılında yayımlanan "Türkiye'de Süreli Çocuk Yayınları" isimli kitabı incelenecektir.

Eserin Yazarı ve Diğer Çalışmalarına Bir Bakış

İsmet Kür, Edirne Kız Öğretmen Okulu'nu bitirdikten sonra Kırklareli'ne tayin olmuştur, 1937'de Gazi Eğitim Enstitüsü'nü bitirdikten sonra da Bursa'ya atanmıştır (Koçer, 2011:39).

İsmet Kür, arşivci, kültürel tarihçi ve pedagojik duyarlılığa sahip bir araştırmacı kimliğiyle, Türk çocuk edebiyatının kurucu figürlerinden biri olarak değerlendirilmektedir. Türkiye'de Süreli Çocuk Yayınları, yalnızca çocuk edebiyatı araştırmacılarına değil; tarihçiler, eğitim bilimciler, sosyologlar ve kütüphanecilere de hitap eden alandaki temel başvuru kaynaklarından biridir (Dalaman, 2025:448).

Esere Ait Özellikler

İncelenen kitapta 28 süreli çocuk dergisinin adı, basım yılı ve içeriği hakkında ayrıntılı bilgiler mevcuttur. Süreli çocuk yayınlarının kronolojik sıralaması, Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1. Süreli Çocuk Yayınlarının Kronolojik Sıralaması

Dergi Adı	Yılı	Sahibi	Sorumlu Kişiler
Mümeyyiz	1286 (1869)	Tevfik	Sıtkı
Sadâkat	1291 (1875)	Tahsin	Tahsin
Etfâl	1291 (1875)	Tahsin	Tahsin
Arkadaş	1292 (1876)	Şemsi	Tevfik
Çocuklara Arkadaş	1298 (1882)	Mehmet Şemsettin (Şemsi)	---
Vasıta-i Terakki	1299 (1883)	Serafettin	Mustafa
Çocuklara Kıraat	1299 (1883)	Mehmet Ziya	Karahin Efendi
Çocuklara Talim	1303 (1887)	Şemsettin	Şemsettin
Çocuklara Mahsus Gazete	1312 (1896)	İbni Hakkı Tahir	İbni Hakkı Tahir
Çocuklara Rehber	1313 (1897)	Ahmet Mithat	Ahmet Mithat
Çocuk Bahçesi	1320 (1904)	N. Necati	N. Necati

Musevver Küçük Osmanlı	1325 (1909)	A. Şerif	A. Şerif
Arkadaş	1325 (1909)	Mehmet Faik (İlk 6 sayı)	---
Arkadaş	1325 (1909)	Mithat Sadullah (6. sayı sonrası)	Osman Fahri
Çocuk Dünyası	1329 (1913)	Tevfik Nurettin	Tevfik Nurettin
Çocuk Yurdu	1329 (1913)	Giridî Rahmi	A.Şerif
Mektebli	1329 (1913)	Mağmûmî	Hüseyin Hamid
Çocuk Duygusu	1329 (1913)	Leon Lütfi	Baha Tevfik
Türk Yavrusu	1329 (1913)	Türk Kütüphanesi	Gündüz Alp
Çocuk Bahçesi	1329 (1913)	Türk Yurdu Kütüphanesi	Mehmed Zihni
Çocuk Dostu	1330 (1914)	---	---
Hür Çocuk	1334 (1918)	Mehmet Asaf	Hüseyin ve Kasım
Bizim Mecmua	1922	Hulusi	Hulusi
Çocuk Postası	1339 (1923)	---	Süleyman Tevfik
Yeni Yol	1339 (1923)	Muallim Nedim Tuğrul	Muallim Nedim T.
Haftalık Resimli Gazetemiz	1340 (1924)	Tahsin Demiray	Tahsin Demiray
Sevimli Mecmua	1341 (1925)	M. Zekeriya	Sabiha Zekeriya
Çocuk Dünyası	1926	Muallim Ahmed Halid	M.Ahmed Halid
Çocuk Yıldızı	1927	Hocaoğlu Salim	Hocaoğlu Salim

Yazar, incelemiş olduğu çocuk dergilerinin, yalnızca çocuklara hitap etmediğini büyüklere dair de pek çok konuya yer verdiğini belirtmiştir. Büyüklere hitap eden konulardan biri de memleket sorunlarıdır. (Kür, 1991:2). Yazar, çocuk dergilerinin konu dışına çıkması durumunu şöyle açıklamaktadır:

"Memleket sorularının çocuk dergilerinde bunca dile getirilmiş olması da önemlidir. Çocukların "adam yerine" konduğu bu dergilerde, dil ve imlâ sorununun, eğitim konularının, kadın ve çocuk haklarının ve benzeri önemli konuların ele alındığını görmekteyiz (Kür, 1991:2)."

Eserde Yer Alan Dergilerden Bazılarına Ait Kapak Resimleri

Yazar, kitabının Ekler bölümünde dergilerin kronolojik sıralamasına ve dergilerin basılı resimlerinden bazılarına yer vermiştir. Resim 1, Bizim Mecmua Dergisi'ne aittir.

Resim 1. Bizim mecmua

Dergilerin asıl baskı rengi farklı olup incelenen kitap incelemesinde yer alan resimlerin ise siyah-beyaz tarandığı dikkat çekmektedir. Dergilerin basım dili, Osmanlı Türkçesi'dir.

Resim 2, Sevimli Mecmua Dergisi'ne, Resim 3 ise Çocuk Dünyası Dergisi'ne aittir.

Resim 2. Sevimli mecmua

Resim 3. Çocuk dünyası

İncelenen çocuk dergileri aynı zamanda dönemin Türkiye şartlarını da yansıtmaktadır. "Çocuk dergilerinin bu önemli nitelikleri göz önüne alınarak, 1869-1928 arası Türkiye'sini incelemek isteyeceklere, bu kitapla yardımcı olunmak istenmiş ve bazı kolaylıklar sağlanmıştır. Şöyle ki:

1. Çocuk dergilerinden kitaba örnekler aktarılırken, bunların, çıktıkları yazınsal, eğitsel, sosyal ve politik özelliklerini içeren, yansıtan parçalar olmalarına dikkat edilmiştir.

2. Parçalar öyle bol miktarda aktarılmıştır ki araştırmacı dergileri ya da dergilerde kendini ilgilendiren konuları, asıl kaynaklarından incelemiş gibi olacaktır.

3. Kitabın arkasında hem kronolojik hem alfabetik sıralama yapılmıştır.

4. Dergilerin bulunduğu kütüphanelerin,

5. Dergileri çıkaranların adları verilmiştir.

6. Kitabın "Bitirirken" bölümünde 1869-1928 arası Türkiye'sinin tarihsel, politik ve sosyal gelişimi özetlenmiştir (Kür, 1991:2)."

Yazar, eski çocuk dergileri üstüne yapmış olduğu bu araştırma-incelemeyi, kitaba aldığı ve alamadığı –ama incelediği- dergilerin genel bir değerlendirmesini yaparak bitirmiştir (Kür, 1991:545).

Eserde Yer Alan Dergilerin Çocuk Okurlara Hitabı

Yazar, çocuk dergilerindeki üslubu beğendiğini dile getirmiş ve dergilerin, çocuklara karşı "saygıyı" esas alan bir dil kullanmasından ötürü memnuniyetini dile getirmiştir. "Dergileri teker teker incelerken de ara sıra değinmiş olduğum gibi 1869-1928 yılları arasında yayımlanmış çocuk dergilerinin tümüne yakın çoğunluğunda rastladığımız en önemli ortak davranış, çocuklara karşı çok saygılı olmalarıdır. Bu dergilerde sözcüklere yansıyan "saygıya" bakalım önce. Çocuklara seslenirken ya da herhangi bir nedenle onlardan söz ederken "Bey, Beyefendi" sözcükleriyle yetinmeyip bunların başına ara sıra da "muhterem" sözünü eklediklerini görürüz. İlkokul öğrencilerine "Beyefendi, muhterem Beyefendi" denmesi birçoğumuza abartılı, nedensiz, yapay gelebilir. Son yıllarda çocuklarımızdan, gençlerimizden saygı belirten sözleri, davranışları öyle esirger olduk ki doğrusu, bu sözleri ilk ağızda ben de abartılı ve yapay bulmuştum (Kür, 1991:545)."

Yazarın, 1869-1928 yıllarında yayımlanan çocuk dergilerinde "saygıyı" esas alan dil kullanımı analizi, oldukça önemli bir tespittir (Kür, 1991:545).

Eserde Yer Alan Dergilerde İşlenen Konular

Yazar incelemiş olduğu süreli çocuk dergilerinin konularına dikkat çekmektedir. "Belki de bundan önemlisi, yazarların, çocuklar için seçtikleri konulardır. Bu dergilerin, hemen hiç eksik olmayan "başyazılarında" verdikleri haberler de çoğunlukla memleketin önemli sorunları ele alınmaktadır. "Eğitim sistemindeki bozukluklar; okulların içler acısı hâli", "dil sorularımızdan" tutun da "kadın ve çocuk

haklarına", "azınlık dükkânlarına yapılan boykota", hatta "açlıktan ölen öğretmene" kadar pek çok konu çocuklarla paylaşılmaktadır. Kısacası "Bugünün çocuğu yarının büyüğüdür." ilkesinin hemen hiç gözden kaçırılmadığına tanık oluyoruz. Çocuklar bu konulara ilgi duyarlar mıydı? … Dergilere gönderilen çocuk mektuplarını, bu sorunun somut yanıtları olarak kabul edebiliriz sanırım. İnsanları, erken yaşlardan başlayarak memleket sorunlarıyla ilgilenmeye alıştırmak "hakkın" aranması gereken bir olduğu olduğunu ama alınan her hakkın bir sorumluluk getirdiğini anlamaları için onlara yardımcı olmak önemli bir olaydır. Bu dergilerin başarılı olduklarını kanıtlamak için bunların Kurtuluş Savaşı'nı kazanan kuşakların çocukluk dergileri olduğunu anımsamak yeterlidir kanısındayım (Kür, 1991:545-546)."

Çocukların ilgi alanı dışında olduğu düşülen "memleket sorunlarına, eğitim sistemine, kadın ve çocuk haklarına, sanayi ve ticaretin önemine, Balkan Savaşlarına…" eski süreli çocuk dergilerinde yer verildiği görülmektedir (Kür, 1991, s. 550). Günümüzde pedagojik açıdan uygun bulunmadığı için çocuklar, güncel sorunların dışında tutulsa da yazar, o dönemde çocukların hakkını arayan ve sorumluluk bilinciyle yetiştirilmesine teşvik eden bir politikayla çocuk dergilerinin yazıldığını belirtmiştir. Yazarın bu analizi de oldukça önemli bir tespittir.

Yazar, incelediği dergilerin yazım ve imlâ kurallarına özen gösterilerek hazırlandığına dikkat çekmiştir. "Dil ve imlâ konusu, ilk dergimiz "Mümeyyiz'den" başlayarak pek çok derginin üstünde durduğu bir sorundur (Kür, 1991:551)."

Yazar, eski çocuk dergilerinin tümüne erişememenin verdiği üzüntüyü şu sözlerle dile getirmektedir: "Eski çocuk dergilerinin pek çoğu yıpranmış durumdadır. Daha kötüsü, kimi çocuk dergilerinin, şu son yıllar içinde bile kütüphanelerimizden eksilmiş olmasıdır. Örneğin, bu kitaba alışmış olduğum kimi dergilerin iç resimlerden fotokopi yaptırmak üzere Ankara Millî Kütüphaneye başvurduğumda (Kasım 1987) bazı dergiler (Musavver Küçük Osmanlı 1325, Çocuk Bahçesi 1329, Hür Çocuk 1334) yerlerinde bulunamadı. Görevliler bunların "taşınma sırasında yitirilmiş olabileceğini" söylediler. Gariptir ki "Musavver Küçük Osmanlı'nın, Hakkı Tarık Us Kütüphanesinde bulunan yarım ama tek sayısı da yerinde değildir. Böylece bu dergi tümden ortadan kalkmış oldu (Bir bölümünü de olsa bu kitaba aktarmış olduğum için mutluyum). Kısacası çok önemli bir kültür hazinesi ve göstergesi olan çocuk dergileri, şu ya da bu nedenle, günden güne yok olmaktadırlar. Vakit geçirmeden bunların fotokopileri alınmalı ve asılları ciltlenmelidir. Ayrıca, her birinin yeni Türk alfabesine çevrilmesi de çok yerinde bir iş olacaktır. Bu günlerde bile bu çevirme işini yapabilecek insanların sayısı çok azalmıştır. Bundan sonra bulunması olanaksız gibidir. Bu değerli kültür hazinemizi ileriki kuşaklara iletmek görevimizdir sanırım (Kür, 1991:553)."

Sonuç

"Türkiye'de Süreli Çocuk Yayınları" isimli kitabın incelendiği bu çalışmada 1869-1928 yıllarında yayımlanan dergilerde çocuğa karşı kullanılan saygı dili dikkat çekmektedir (Kür, 1991, s. 545). Başta "memleket sorunları" olmak üzere pek çok güncel sorunun bu dergilerde yer alması her ne kadar günümüzde "çocuğa görelik ilkesine" aykırı bulunsa da o dönemde yaşayan çocukların ilgisini çektiği ve bu konular üzerinde görüşlerini beyan eden mektuplar yazıp dergiye göndermeleri, yazar tarafından bu durumun ispatı niteliğinde değerlendirilmiştir (Kür, 1991: 546). Süreli çocuk dergileri, yalnızca çocuklara eğitici uygulamalar sunmaktan ibaret değildir, yayımlandığı dönemin koşulları hakkında da bizlere bilgi vermektedir. Bu yüzden her dergi, kendi döneminin koşullarına göre değerlendirilmelidir. Çocuk süreli yayınları hakkında çalışan araştırmacılar, bu alana ilgi duyanlar, tanıtım ve incelemesi yapılan dergilerde; belirtilen dönemlerin edebiyat anlayışı, ürünleri, çocuk süreli yayınlarının içerikleri, çocuğun toplumdaki yeri ve önemi hakkında fikir edinirken, sosyal ve siyasal yapının edebiyata etkilerini de gözlemleyebilir. Çalışma, muhataplarını çocukluk tarihinde bir yolculuğa çıkartırken, onların çocuk edebiyatına bakışında bir farkındalık oluşturabilir (Demir, 2021:132).

Kaynaklar

Akın, Kübra. Yeşilay Çocuk Dergisinde Yer Alan Öykülerin Metin Dilbilimi Açısından İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Zonguldak: Zonguldak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2023.

Aydın Çört, Öztan Rana. TRT Çocuk Dergisi'nde Erkeklik Temsilinin İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mardin: Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2025.

Bağlayici, Melike. Bilim Çocuk Dergisinde Bilim ve Teknoloji Haberlerinin Sunumu (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mardin: Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2024.

Dalaman, Zeynep Banu. İsmet Kür: Bir Cumhuriyet Kadını Olarak Yaşamı, Edebiyatı ve Kuşaklararası Miras. Z. B. Dalaman, G. Avcil ve A. Ceren, Cumhuriyetin öncü kadınları: Tarihi yazanlar, sınırları aşanlar (s. 425-454) içinde. Ati Yayınları, 2025.

Demir, Ahmet. "Çocuk Edebiyatı ve Yaratıcı Düşünme". İdil Sanat ve Dil Dergisi, 8 (2019): 1011-1024. https://doi.org./10.7816/idil-08-60-07

Demir, Elif Büşra. Türkiye'de Çocukluğun Tarihi: Eski harfli süreli çocuk yayınları. Çocuk ve Medeniyet, 6 (2021): 127-132. https://doi.org/10.47646/CMD.2021.236

Doğangün, Emrah. Değerler Eğitimi Açısından Diyanet Çocuk Dergisi'nin İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bolu: Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2025.

Ekizce, Havva Nur. Bilim Çocuk Dergilerindeki Kök Değerlerin Fen Bilimleri Öğretim Programı Kazanımlarına Göre İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2023.

Ilıkkan, Serap. TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergisinin 21. Yüzyıl Becerileri Açısından İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Hatay: Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2023.

Koçer, Gülsün. İsmet Kür'ün Hayatı, Eğitimciliği ve Türk Çocuk Edebiyatına Katkısı (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.

Koçer, Gülsün. İsmet Kür'ün Eserlerinde Eğitim Meselesi ve Eğitimciler. International Journal of Language Academy, 5 (2017), 252-267. http://dx.doi.org/10.18033/ijla.3491

Kuzu, Berna. Çitlembik Çocuk Dergisi Üzerine Bir İnceleme (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2023.

Kür, İsmet. Türkiye'de Süreli Çocuk Yayınları. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu: Atatürk Kültür Merkezi Yayını, 1991.

Peksöz Eray, Merve. 1979-2022 Yılları Arası Diyanet Çocuk Dergisinde Yer Alan Peygamber Kıssalarının Din Eğitimi Açısından İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2024.

Ünsal, Özlem. Diyanet Çocuk Dergisindeki Edebi Metinlerin Somut Olmayan Kültürel Miras Ögeleri Açısından İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2023.

Yılmaz, Hale. TÜBİTAK Bilim Çocuk Dergilerinin Sürdürülebilir Çevre İçerikleri Bakımından İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Burdur: Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, (2023a).

Yılmaz, Şükriye. Yeşilay Mavi Kırlangıç Çocuk Dergisi'nin Değerler Eğitimi Açısından Değerlendirilmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Zonguldak: Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (2023b).

PERIODICAL CHILDREN'S PUBLICATIONS IN TÜRKİYE

Melike ERDİL

ABSTRACT

This study aims to introduce Turkish literature teacher İsmet Kür's book, "Children's Periodicals in Turkey." The book presents a chronological listing of 28 periodicals for children and their content. The author notes that reading children's magazines published and currently published in Turkey provides an opportunity to examine the evolution of society's perspective on children and its approach to children over the past 119 years, and to see where they have reached. According to the author, there are 200 children's magazines, but due to their age and deterioration, she was only able to examine 28 magazines published between 1869 and 1927. The author has three points to make regarding the magazines she examines. The first is that the children's magazines published between 1869 and 1928 share commonalities that merit attention. The second is the reflection of the social, cultural, and political life of the period in children's magazines. The third is the simplification of the language and several features of the language of that era that have not survived to this day. As a result of this analysis, the author states that children's magazines are extremely important as a cultural treasure and a manifestation of cultural heritage, and that it is a duty to pass this cultural treasure on to future generations. This book review suggests that older periodical children's magazines were prepared with a different content than today's. Periodical children's magazines are not only about providing educational applications for children; they also provide information about the conditions of the period in which they were published. Therefore, each magazine should be evaluated according to the conditions of its own time.

Keywords: Children's literature, children's magazines, children's periodicals in Turkey, İsmet Kür